

LUND 21 januari 2008 23:30

Fritt fram att odla vid "Surhålet"

Det är fritt fram för kolonisterna vid Sankt Hans-deponin att fortsätta odla. Det säger renhållningsverkets marknadschef Anna Wilhelmsson Göthe. Men kolonisten Charles Hallén är inte nöjd. – Vi vill att de tar vattenprover och mäter djupare, säger han.

Jens Mikkelsen

FÖLJ SKRIBENT

LUND. De var försvunna under flera veckor innan de återfanns. Men nu har jordproverna från Sankt Hans två koloniområden analyserats färdigt.

Rapporten som konsultfirman Detox AB skickade till renhållningsstyrelsen under måndagen visar att det inte finns några förhöjda gifthalter på det största koloniområdet.

På det andra mindre området finns däremot frågetecken. I rapporten står att förekomsten av PAH, cancerogena PAH och enskilda PCB-halter överskrider riktvärdet för känslig markhantering. Men det finns inget som tyder på att de förhöjda halterna har med närheten till den gamla deponin att göra, enligt Anna Wilhelmsson Göthe.

Dessutom är naturvårdsverkets riktlinjer så stränga att hon ändå garanterar att det är fritt fram att odla även på det mindre av de två koloniområdena.

– Detta är ju ämnen som finns, man ska inte bli rädd när man läser det här. Det är säkert okej.

Kan du fortfarande ge klartecken till kolonisterna?

– Ja, det tycker jag absolut.

Men kolonisten Charles Hallén är långt ifrån nöjd. Proverna som ny analyserats är tagna på 300 millimeters djup och det visar bara att det är ok att odla grönsaker, resonerar han.

– Det känns inte fortfarande inte bra. Dels vill vi ha prover på dagvattnet eftersom vi hade översvämning i fjor, dels vill vi att de tar prover djupare ner i jorden -700-800 mm- så att man hamnar där frukträdens rötter suger vatten. Det är ju det vi är livrädda för.

Kommunen ska också ha lovat att ta fler prover, enligt honom. Men det är ett missförstånd, enligt Anna Wilhelmsson Göthe.

– Vi sa att vi kanske skulle ta vattenprover. Och vi sa att vi skulle ta nya prover djupare men det var när proverna försvann, alltså innan de kom tillrätta. Men sedan dök proverna upp och experten ansåg att vi kunde använda dem.

Enligt henne hade det provresultaten inte varit annorlunda bara för att man grävt djupare.

Giftundersökningen vid koloniområdet har gjorts i tre steg.

- Först undersöktes gamla flygfoton för att se deponin nå gon gång sträckt sig över koloniområdet.
- Sedan började man leta efter olika fyllnadsmassor – järn, glas, porslin – som kan tyda på att avfall dumpades på det nuvarande koloniområdet.
- Till sist analyserades jordprover i jakt på förhöjda värden av kemikalier som dumpades.

Nästa steg blir att mäta gasproduktionen vid deponin. Sedan ska fiskekologen Anders Eklövs fiskundersökning följas upp med nya provtagningar. Den förra undersökningen visade att var sjätte öring i Vallkärrabäcken var missbildad.

Fakta: Lunds nedlagda deponier

Kommunen har öronmärkt 20 miljoner kronor åt att utreda och vid behov sanera de läckande deponierna i Lunds kommun.

Lunds nedlagda deponier innehåller motsvarande två Globenarenor fulla med giftigt avfall, sopor och okänt industriavfall. Soptippen vid Sankt Hans backar användes på 1960-talet av Tetra Pak och Åkerlund och Rausing som en dumpningsplats för kemikalier som man idag vet kan orsaka hjärnskador och nedsatt fertilitet.

Cancerframkallande

PAH, polycykliska aromatiska kolväten, bildas vid ofullständig förbränning och kan ingå i tobaksrök, rökta livsmedel, tjära, använd motorolja. Flera av föreningarna är starkt cancerframkallande.

PCB, polyklorerade bifenyler – var på 1920-talet populärt ämne inom industrin för att göra plast mjukt. I Sverige förbjöds användningen av PCB i annat än slutna system 1973. 1978 förbjöds all ny användning.

Källa: NE